

Lleis polítiques de Catalunya: *Comentaris*, de Joan Ridaó (dir.), Josep Maria Aguirre i Víctor Siles

Madrid: Marcial Pons; Barcelona: Generalitat de Catalunya. Parlament de Catalunya, 2020. 1.237 pàgines. ISBN 978-84-9123-885-0

Joan Vintó

Catedràtic de Dret Constitucional de la Universitat de Barcelona (Espanya)

La manca d'institucions polítiques pròpies a Catalunya, i especialment de poder legislatiu, des de començaments del segle XVIII, llevat del breu parèntesi de la Generalitat republicana (1931-1939), ha comportat que el dret públic català no hagi adquirit una sòlida i específica entitat fins als darrers temps, amb el desplegament normatiu dels estatuts d'autonomia del 1979 i del 2006. En el moment actual, després de més de quaranta anys de funcionament de les institucions de la Generalitat (Parlament, Presidència i Govern), no hi ha cap dubte que el dret públic de Catalunya és una realitat normativa tangible en cadascuna de les tres branques principals que el componen: el dret constitucional, el dret administratiu i el dret financer.

L'existència d'aquest cos normatiu fa que esdevingui una necessitat per a tots els operadors jurídics (advocats i servidors públics de tots els àmbits) i els professors, investigadors i estudiants de les facultats de Dret poder disposar de publicacions que recullin íntegrament la totalitat o la major part de les lleis polítiques, administratives i financeres de Catalunya. En aquest sentit, cal destacar, en vigència de l'Estatut del 1979, les obres pioneres, dirigides ambdues per Enoch Albertí, *Codi bàsic de dret públic de Catalunya* (Marcial Pons i Institut d'Estudis Autonòmics, 1994; reeditat el 2000) i *Codi de legislació política i administrativa de Catalunya* (Institut d'Estudis Autonòmics, 1994). Igualment s'ha d'esmentar, ja en el marc de l'Estatut del 2006, el *Codi de dret públic de Catalunya* (Atelier, 2011), publicació impulsada per diversos membres del Cos d'Advocacia de la Generalitat.

Si hom observa les dates d'edició dels reculls anteriorment referenciats, resulta del tot evident que una nova publicació en la matèria era quelcom esperat. Ara bé, cal advertir d'entrada que l'obra objecte de la present glosa no és una simple posada al dia dels codis apareguts ja fa uns quants anys. Així, com el mateix subtítol ho il·lustra clarament (*Comentaris*), *Lleis polítiques de Catalunya* té un caràcter significativament més ambiciós i no es limita, per tant, a la reproducció dels textos legislatius i a les habituals anotacions de correspondències normatives i de referències jurisprudencials. El producte final és una obra de gran extensió (més de mil pàgines) que incorpora acurades explicacions del sentit jurídic dels preceptes i de les figures més rellevants i que hi afegeix també una certa reflexió doctrinal.

No cal dir que per portar a bon port una iniciativa de les característiques descrites era imprescindible comptar amb un important esforç editorial i amb una autoria tècnicament rigorosa. Ambdós requeriments han estat satisfets. L'impuls per a la publicació és fruit de la col·laboració entre una editorial privada (Marcial Pons), determinats organismes de l'Administració de la Generalitat (Institut d'Estudis de l'Autogovern, Gabinet Jurídic del Departament de la Presidència, Escola d'Administració Pública) i el Parlament de Catalunya. La direcció i l'elaboració de bona part de l'obra corresponen a Joan Ridaó, amb una acreditada trajectòria com a professor de Dret Constitucional de la Universitat de Barcelona, membre del Consell de Garanties Estatutàries de la Generalitat i lletrat major del Parlament de Catalunya. Josep Maria Aguirre, professor de Dret Administratiu de la Universitat de Girona, i Víctor Siles, advocat de la Generalitat i secretari d'Administració local amb habilitació nacional, aporten una experta col·laboració en la confecció d'algunes parts de la publicació.

L'obra inclou el text complet d'un total de cinquanta-dues lleis i normes amb rang de llei, encapçalades per la Constitució i l'Estatut i agrupades en els onze blocs següents: I. Normes fonamentals; II. Institucions; III. Drets polítics i lingüístics; IV. Administracions públiques a Catalunya; V. Administració de la Generalitat de Catalunya; VI. Administració local; VII. Administració corporativa; VIII. Administració consultiva; IX. Administració independent; X. Organització institucional pròpia d'Aran, i XI. Relacions institucionals i acció exterior de la Generalitat. Aquestes rúbriques són prou reveladores de l'ampli abast material de les normes recollides al volum. Tanmateix, tal vegada sigui oportú precisar que al bloc dedicat a l'Administració de la Generalitat s'hi troben, a més de les lleis sobre organització i règim jurídic, les relatives a

finances, patrimoni, contractació i funció pública. Tot plegat posa en relleu que, en realitat, els àmbits d'aquest compendi legislatiu van més enllà del que sembla indicar el seu títol, i d'aquesta manera l'obra esdevé un veritable codi de les principals lleis del dret públic de Catalunya, entès aquest en la dimensió de les diverses branques que l'integren.

Com ja s'ha apuntat anteriorment, el tret diferencial i l'aportació més substantiva d'aquest volum és que no es tracta d'un mer recull legislatiu, amb les breus anotacions normatives i jurisprudencials de consuetud, sinó que té la pretensió, plenament reeixida d'altra banda, d'oferir, a més, un comentari, general o de context, de cadascuna de les lleis i dels seus preceptes de més transcendència jurídica. Al servei d'aquesta tasca complexa i de grans dimensions, els autors han elaborat un molt abundant sistema de notes que inclou sempre la glosa dels principals continguts normatius i, quan és escaient, la consideració de les interaccions amb altres normes, el tractament de la incidència de la jurisprudència constitucional i ordinària, la referència explícita a la doctrina consultiva, la consideració el·líptica de la doctrina científica i la menció a les vicissituds pràctiques de l'aplicació de les disposicions. El resultat és una obra que combina rigor jurídic, esforç de síntesi, voluntat pedagògica i vocació doctrinal. En aquest sentit, les notes en nombroses ocasions tenen formalment bastant punts en comú amb les veus de prestigioses enciclopèdies jurídiques de referència entre els juristes.

En definitiva, es tracta d'una obra d'una enorme utilitat, ja que no només aporta una gran quantitat d'informació legislativa, sinó que ofereix pautes d'interpretació i d'aplicació de les lleis referenciades. Això permet augurar que esdevindrà un valuós instrument de formació per als estudiants de Dret i una eina imprescindible de treball per a tots els juristes que en els diversos àmbits han d'aplicar el dret públic de Catalunya o han de conrear-lo com a objecte de recerca.